

които трябва да се съди за тяхното развитие, са статистически възможности, системни изисквания, вход и изход на данни, представяне на резултати и интерфейс, графика, документация и обучение. Според други автори (McCullough, 1999, с. 191) съществените признаци за характеризирани развитието на продуктите са работа с данни, техники на оценяване, техники за нелинейно оценяване, работа със симултантни уравнения, тестове, документация и обучение. Р. Holmes (1999) смята, че признаците за характеризирани на статистически и иконометрични софтуерни продукти са целева аудитория, настройки, колекциониране на данни, характеризирани на данни, визуализирани на данни, възможности за изследване на корелация и причинност, статистически тестове и интензивност на еволюцията. Според J. Currall (1994) признаците за характеризирани на статистическите софтуерни продукти са потребителски интерфейс, статистически интерфейс, структура на данните, графика, статистически процедури, гъвкавост, платформи и др.

Трябва да се отбележи, че много от посочените свойства на продукти са характерни не само за иконометричния софтуер, но и за статистическия софтуер, и за софтуера като цяло. От тази гледна точка не би било подходящо в отграничаването на основните тенденции да се използват всички признаци. Напълно целесъобразно е вниманието да се съсредоточи върху специфичните свойства, които значимо отличават иконометричния софтуер от останалия. В този смисъл по-нататъшните разсъждения ще се развиват в посока функционални възможности и интерфейс, софтуерно реализирани на иконометрична теория и информационно осигуряване.

По отношение на функционални възможности и интерфейс използваните в иконометричните изследвания софтуерни продукти се развиват в следните направления:

- софтуерни продукти, специализирани в пресмятанията с матрици, вектори и пр. математически обекти - например *Gauss*, *Matlab*, *Mathematika* и др.;
- командноориентирани иконометрични езици - например *Shazam*, *Soritec*, *RATS*, *TSP*, *R* и др.;
- софтуерни иконометрични продукти само с графичен интерфейс - например *Stata*, *EasyReg* и др.;
- интегрирани иконометрични продукти с графичен и командноориентиран интерфейс - например *Eviews*, *Microfit* и др.

Софтуерните продукти от първата група са с универсално предназначение и се използват за всякакви пресмятания, включително и иконометрични. Трябва да се отбележи, че при програмирането, особено на по-сложни иконометрични методи, е необходим дълъг период на тестване, настройки и пр. В този смисъл тези продукти са подходящи предимно за специалисти с висока квалификация и тенденциите в развитието им не са обект на разглеждане в тази статия. Значително по-подходящи за ико-